

Remziye Hisar

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın kimyageri. Fransız Sorbonne Üniversitesi'nden mezun ilk Türk kadını.

1902 yılında Üsküp'te doğdu. Davutpaşa'daki üç yıllık Mekteb-i İptidaiyi, bir yılda henüz dokuz yaşında iken başarıyla tamamlayarak zekasının ilk sinyallerini verdi. Daha sonra, İttihat ve Terakki Mektebi ve Emirgan, İnas Rüştiyesi'ne devam etti; ancak çok sevdiği Türkçe öğretmenin İstanbul Darülmuallemi'na transfer olması üzerine, öğrenimini bu okulda sürdürdü. 15 Temmuz 1919 tarihinde bu okulun Darülfünun'a hazırlamak üzere oluşturduğu iki sınıflık bölümünden birincilikle mezun oldu. Sınıfın iyi öğrencileri arasında yer alan Remziye Hisar, küçük sınıflardaki öğrencilere geometri ve matematik dersleri verdi. Mezun olmasının ardından Darülfünun'un kimya bölümüne kaydını yaptırdı. Kimyayı seçme nedenini bir röportajında “Fen derslerinde kanunlarda olsun, buluşlarda oldun hep yabancı isimler görmek beni kahrediyordu. Fen alanında bir tek Türk ismi görememenin ezikliğini, bu dalda başarılı olursam giderebilirim sanıyordum” cümleleriyle açıklamıştır.

Darülfünun'da kız öğrencilerin erkek öğrencilerden ayrı saatlerde ders aldığı bu dönemde, öğretmeni ve okul arkadaşlarıyla birlikte Bakü'ye gitti. Bakü'de, kendisini birden bire bir savaşın tam ortasında buldu. Kafkasya'daki savaşlar ve Bakü'de kendilerine gereksinim olmadığını öğrenmek bile onu yıldırmadı ve bir erkek öğretmen okulunda öğrencilere ders vermeye başladı. Sovyet Rusya'nın Azerbaycan'ın bağımsızlığına son vermesi ile orada tanışıp evlendiği eşi Doktor Reşit Süreyya Gürsey ile birlikte İstanbul'a döndü.

İlk çocuğunu dünyaya getirmesinin ardından, Adana'da Darülmuallemi'ya müdür olarak tayin olan Remziye Hisar, çocuğunu annesine bırakarak Adana'ya gitti. Güç koşullarda çalışmasını sürdürmek zorunda kalan Hisar, eşinin tedavi için Paris'e gitmesinin ardından, bilgisini geliştirmek için Paris'e gitti.

Adını bilim dünyasında duyurmak amacı ile Sorbonne'da kimya bölümünde öğrenim görmeye

başladı. Sorbonne'da o yıllarda Langevin ve Madam Curie gibi çok tanınmış isimler ders vermekteydi. Remziye Hisar'a göre onları tanımak ve derslerini izleyebilmek çektiği bütün zahmetleri unutturuyordu. Biyokimya sertifikası alan Hisar, Paris'te Maarif Vekaleti'nin verdiği bursla öğrenim gördü. Doktorasına başlayacağı dönemde bursu kesilen Hisar, yurda dönmek zorunda kaldı ve Erenköy Lisesi'ne kimya öğretmeni olarak atandı.

Remziye Hisar, zorlu bir çaba sonucunda doktorasını yapmak üzere 1930 yılında yeniden Paris'e gitti. Eşinden boşanan ve Paris'e kızı ve kardeşiyle giden Remziye Hisar, kendisini çalışmaya verdi.

Doktora tezini tamamlamasının ardından, Türkiye'ye dönüp, 1933 - 1936 yılları arasında İstanbul Üniversitesi'nde kimya ve fiziko kimya doçenti olarak görev yaptı. 1947 yılında 'İTÜ Makine ve Kimya doçentliği görevine başlayan Hisar, 1959 yılında profesör olduktan sonra 1973 yılında emekliye ayrıldı.

Tipik bir Cumhuriyet kadını olan Remziye Hisar, dünyaca ünlü fizikçi Feza Gürsey ve Milletlerarası Psikoloji Cemiyeti'nin tek Türk üyesi psikiyatrist Deha Gürsey Hanım'ın annesidir.

1991 yılında Tübitak Hizmet Ödülünü almıştır.

Remziye Hisar, 1992 yılında hayata veda etti.